C/2024/7425

12.12.2024

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 3. prosince 2024,

o prostředí bez kouře a aerosolů, kterým se nahrazuje doporučení Rady 2009/C 296/02

(C/2024/7425)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 168 odst. 6 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) je expozice nepřímému tabákovému kouři v Unii rozšířenou příčinou úmrtí, nemocnosti a zdravotního postižení. Tato expozice je spojena s konzumací tabáku, jež je i nadále hlavní příčinou rakoviny, které lze předcházet, přičemž 27 % všech nádorových onemocnění je připisováno právě užívání tabáku.

(2) Užívání tabáku je stále rozšířené na celém světě i v celé Unii. Odhaduje se, že v roce 2023 patřilo ke kuřákům 24 % obyvatel Evropské unie ([1]).

(3) Celosvětové roční ekonomické náklady vyplývající z kouření se v roce 2012 odhadovaly na 1,4 bilionu USD, což odpovídá 1,8 % celosvětového hrubého domácího produktu (HDP). Již v roce 2009 stálo kouření tabáku EU 544 miliard EUR, což představuje přibližně 4,6 % kombinovaného HDP 27 členských států EU ([2]).

(4) Je vhodné přispět ke snížení úrovně kouření v Unii v souladu s cílem Evropského plánu boje proti rakovině ([3]) dosáhnout do roku 2040 generace bez tabáku, v níž by tabákové výrobky používalo méně než 5 % obyvatel Unie.

(5) Rámcová úmluva WHO o kontrole tabáku byla vypracována s cílem podpořit účinnou a komplexní mezinárodní reakci na šíření celosvětové epidemie kouření. Článek 8 uvedené úmluvy požaduje, aby její smluvní strany poskytovaly účinnou ochranu před nepřímým tabákovým kouřem na pracovištích, ve veřejné dopravě a ve vnitřních prostorách, přičemž cílem pokynů připojených k úmluvě je pomoci smluvním stranám při plnění jejich povinností podle uvedeného článku.

(6) V Evropské strategii pro kontrolu tabáku přijaté Regionálním výborem WHO pro Evropu v září 2002 bylo doporučeno, aby členské státy WHO zaručily právo občanů na nekuřácké prostředí mimo jiné tím, že na veřejných místech, pracovištích a ve veřejné dopravě zajistí prostředí bez kouře, zakážou kouření venku u všech vzdělávacích institucí pro nezletilé, ve všech místech poskytování zdravotní péče a při veřejných akcích a budou tabákový kouř v prostředí klasifikovat jako karcinogen ([4]).

(7) Nepřímé emise z nově se objevujících výrobků mohou mít potenciálně škodlivé dopady na zdraví. WHO zdůrazňuje, že nepřímé emise z nově se objevujících výrobků mohou lidi vystavit potenciálně škodlivým úrovním částic a klíčových toxických látek.

([1]) Zvláštní průzkum Eurobarometr 539, 2023, *Attitudes of Europeans towards tobacco and related products* (Postoje Evropanů k tabákovým a souvisejícím výrobkům), ISBN: 978-92-68-07599-9.
([2]) *Health Promotion* (Podpora zdraví) (who.int), *Tobacco and Smoking | Knowledge for policy* (Tabák a kouření | Znalosti pro tvorbu politik) (europa.eu).
([3]) Sdělení Komise nazvané Evropský plán boje proti rakovině, COM(2021) 44 final.
([4]) Světová zdravotnická organizace, 2002, Evropská strategie pro kontrolu tabáku, https://iris.who.int/handle/10665/107455.

(8) WHO ([5]) ([6]) ([7]) zdůraznila, kromě jiných obav týkajících se nově se objevujících výrobků, negativní účinky na zdraví vyplývající z expozice nepřímým aerosolům. Z nedávných důkazů například vyplývá, že expozice nepřímým emisím ze zahřívaných tabákových výrobků jsou spojeny se závažnými respiračními a kardiovaskulárními anomáliemi u osob v okolí ([8]) ([9]) ([10]) ([11]) ([12]) ([13]). Nepřímé aerosoly z elektronických cigaret, včetně elektronických cigaret bez nikotinu a s nikotinem, navíc vystavují osoby v okolí vyčíslitelnému množství částic a klíčových toxických a znečišťujících látek ([14]), ([15]), ([16]), ([17]), ([18]), ([19]), ([20]).

(9) WHO zastává názor, že žádná úroveň expozice vedlejšímu proudu kouře není bezpečná ani přijatelná ([4]) a že je třeba zaujmout obezřetný přístup. Doporučuje, aby se na elektronické cigarety uplatňovala opatření týkající se kontroly tabáku, včetně ochrany před expozicí ([21]), ([4]), ([5]).

(10) Ve svém stanovisku k elektronickým cigaretám z roku 2021 ([22]) dospěl Vědecký výbor pro zdravotní, environmentální a vznikající rizika (SCHEER) k závěru, že existují slabé až středně významné důkazy o rizicích respiračního, kardiovaskulárního a karcinogenního poškození způsobeného nepřímou expozicí aerosolům z elektronických cigaret.

([5]) Světová zdravotnická organizace, *Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke* (Zpráva o celosvětové epidemii kouření 2023: ochrana lidí před tabákovým kouřem), 2023, ISBN: 978-92-4-007716-4, s. 31–32.

([6]) Světová zdravotnická organizace, *Technical note on the call to action on electronic cigarettes* (Technická poznámka k výzvě k přijetí opatření v oblasti elektronických cigaret), 2023, s. 3–4, https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes.

([7]) Světová zdravotnická organizace, *Electronic cigarettes call to action* (Výzva k přijetí opatření v oblasti elektronických cigaret), 2023, https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes—call-to-action.

([8]) Světová zdravotnická organizace, *Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts* (Zahřívané tabákové výrobky: shrnutí výzkumu a důkazů týkajících se dopadu na zdraví), 2023, s. 12–13, https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490.

([9]) Světová zdravotnická organizace, studijní skupina WHO pro regulaci tabákových výrobků, *Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group* (Zpráva o vědeckém základě regulace tabákových výrobků: osmá zpráva studijní skupiny WHO), 2021, https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720.

([10]) Yoshioka, T., Shinozaki, T., Hori, A., Okawa, S., Nakashima, K., Tabuchi, T. *Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study* (Vztah mezi expozicí nepřímému aerosolu ze zahřívaných tabákových výrobků a dýchacími potížemi u současných nekuřáků v Japonsku: průřezová studie), BMJ Open, 2023; 13:e065322, doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322.

([11]) Imura, Y., Tabuchi, T. *Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study* (Expozice nepřímému aerosolu ze zahřívaných tabákových výrobků může způsobit podobné incidence astmatických záchvatů a bolesti na hrudi jako při nepřímé expozici cigaretám: studie JASTIS 2019), Int J Environ Res Public Health, 2021; 18(4):1766, doi: 10.3390/ijerph18041766

([12]) Uguna, C.N., Snape, C.E. *Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence* (Měly by být emise z výrobků IQOS považovány za kouř a za zdraví škodlivé? Přezkum chemických důkazů), ACS Omega, 2022; 7 (26):22111–24, doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

([13]) Auer, R., Concha-Lozano, N., Jacot-Sadowski, I., Cornuz, J., Berthet, A. *Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name* (Cigarety s tabákem, jenž nehoří, pouze se ohřívá: kouř pod jiným názvem), JAMA Intern Med, 2017; 177(7):1050–2, doi: 10.1001/jamainternmed.2017.1419.

([14]) Fernández, E., Ballbè, M., Sureda, X., Fu, M., Saltó, E., Martínez-Sánchez, J.M. *Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study* (Částice z elektronických a klasických cigaret: systematický přehled a observační studie), Curr Environ Health Rep, 2015; 2(4):423–9, doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

([15]) Li, L., Lin, Y., Xia, T., Zhu, Y. *Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health* (Účinky elektronických cigaret na kvalitu vnitřního ovzduší a na zdraví). Annu Rev Public Health, 2020; 41(1):363–80, doi: 10.1146/annurev-publhealth-040119–094043.

([16]) Hess, I., Lachireddy, K., Capon, A. *A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour* (Systematický přezkum zdravotních rizik vyplývajících z pasivní expozice výparům z elektronických cigaret), Public Health Research & Practice, 2016; 26(2).

([17]) Borgini, A., Veronese, C., De Marco, C., Boffi, R., Tittarelli, A., Bertoldi, M. et al. *Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment* (Částice v aerosolech produkovaných dvěma nejnovějšími generacemi elektronických cigaret: srovnání v reálném prostředí), Pulmonology, 2021.

([18]) *Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review* (Expozice aerosolům z elektronických inhalačních zařízení sloužících jako náhrada kouření: systematický přehled), Barcelona: Oddělení kontroly tabáku, Institut Català d'Oncologia; 2016.

([19]) Lerner, C.A., Sundar, I.K., Yao, H., Gerloff, J., Ossip, D.J., McIntosh, S. et al. *Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung* (Výpary z elektronických cigaret a kapalin používaných v elektronických cigaretách (tzv. „e-džusů") s příchutěmi vyvolávajícími toxicitu, oxidační stres a zánětlivou reakci v epiteliálních buňkách plic a v plících myší), PLoS One, 2015; 10(2):e0116732.

([20]) Glantz, S.A., Nguyen, N., Oliveira da Silva, A.L. (2024), *Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes* (Pravděpodobnost výskytu onemocnění u populace v případě užívání elektronických cigaret a duálního užívání v. užívání cigaret), NEJM Evidence, 3(3), doi: 10.1056/EVIDoa2300229.

([21]) „Uplatňování opatření týkajících se kontroly tabáku na elektronické cigarety, včetně opatření na snížení dodávek a poptávky podle Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace (WHO) o kontrole tabáku" (strana 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true), odkazující na Rámcovou úmluvu o kontrole tabáku (strana 8, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1).

([22]) SCHEER (Vědecký výbor pro zdravotní, environmentální a vznikající rizika), *Opinion on electronic cigarettes* (Stanovisko k elektronickým cigaretám), 16. dubna 2021.

(11) Prostředí bez kouře a aerosolů je celosvětově uznávaný a osvědčený přístup k odpovídající ochraně zdraví lidí před účinky nepřímého tabákového kouře a nepřímých aerosolů.

(12) V posledních letech upevnily své podíly na trhu nově se objevující výrobky, jako jsou elektronické cigarety a zahřívané tabákové výrobky, a jejich obliba roste. Podle údajů průzkumu Eurobarometr představuje prevalence používání elektronických cigaret v celé Unii 3 % a prevalence používání zahřívaných tabákových výrobků 2 %.

(13) V souvislosti s rozvojem nově se objevujících výrobků, jako jsou elektronické cigarety a zahřívané tabákové výrobky, na trhu vzbuzuje zvláštní pozornost jejich obliba a popularita u dětí a mladých lidí.

(14) Expozice nepřímému kouři a nepřímým aerosolům by mohla být obzvláště nebezpečná pro děti a dospívající a mohla by zvýšit pravděpodobnost, že si samy vypěstují kuřácké návyky ([4]), ([5]), ([6]).

(15) V roce 2023 se odhadovalo, že 54 % stávajících a bývalých kuřáků začalo pravidelně kouřit před dovršením věku 19 let a 14 % začalo již v dětství ([1]) před dovršením věku 15 let.

(16) Používání nově se objevujících výrobků obsahujících nikotin je zejména u mladých lidí spojeno se závislostí a mohlo by se stát spouštěčem pro pozdější používání tradičních tabákových výrobků ([4]).

(17) Je důležité vzít v úvahu nejen nedávný vývoj na trhu a technologický vývoj v souvislosti s nově se objevujícími výrobky, ale také lépe koordinovat vnitrostátní regulační rámce pro prostředí bez kouře a aerosolů, které obstojí v budoucnosti.

(18) V současné době dochází k významné nepřímé expozici kouři a aerosolům v místech, jako jsou venkovní prostory pohostinských zařízení a venkovní prostory určené pro děti a dospívající. V průzkumu Eurobarometr z roku 2023 uvedlo 74 % respondentů, že v posledních 6 měsících zažili situaci, kdy na venkovních terasách někdo kouřil, a 71 % respondentů uvedlo, že na těchto místech potkali lidi, kteří používali elektronické cigarety a zahřívané tabákové výrobky. Podle 42 % respondentů lidé kouřili na venkovních místech určených pro děti a dospívající a 49 % respondentů uvedlo, že se na těchto místech ([1]) setkali s používáním elektronických cigaret a zahřívaných tabákových výrobků.

(19) Několik členských států přijalo ochranná opatření, včetně zákazu kouření ve vnitřních a venkovních prostorách nebo zákazu používání nově se objevujících výrobků na veřejných místech ([23]), ([24]).

(20) Je proto vhodné rozšířit oblast působnosti doporučení tak, aby zahrnovala konkrétní venkovní prostory, a lidé v Unii, zejména děti, mládež a zranitelní lidé, například občané s chronickými onemocněními nebo jinými již dříve existujícími zdravotními problémy a těhotné ženy, tak byli lépe chráněni před expozicí nepřímému kouři a nepřímým aerosolům z nově se objevujících výrobků, jako jsou například zahřívané tabákové výrobky; elektronické cigarety, ať již obsahují nikotin, nebo jsou bez nikotinu; tabákové náhražky a jakékoli jiné výrobky emitující kouř a/nebo aerosoly, jako jsou bylinné výrobky určené ke kouření či zahřívané bylinné výrobky.

(21) Na podporu revize doporučení byla od června do července 2022 zveřejněna výzva k předložení informací a od března do května 2023 byla věc prostřednictvím cílených konzultací projednávána se zástupci příslušných orgánů členských států, organizací občanské společnosti, příslušných hospodářských subjektů a dalších příslušných zúčastněných stran.

(22) Rada bere na vědomí, že Komise má v úmyslu podporovat členské státy při účinném provádění tohoto doporučení, a to prostřednictvím stávajících unijních programů a nástrojů spolupráce.

(23) Zejména bere na vědomí, že Komise hodlá přispět k posílení výzkumu v této oblasti. Toto výzkumné úsilí by mělo zahrnovat nově se objevující výrobky (jako jsou elektronické cigarety, ať už obsahující nikotin, nebo jsou bez nikotinu, a zahřívané tabákové výrobky); tabákové náhražky, které emitují kouř nebo aerosoly, a jakékoli jiné výrobky emitující kouř a/nebo aerosoly; a výrobky uvolňující nikotin a výrobky, které napodobují používání výrobků uvolňujících nikotin. Předpokládá se, že bude rovněž posílena mezinárodní spolupráce, včetně spolupráce v oblasti výzkumu, na tématech, jichž se týká toto doporučení.

(24) Rada rovněž bere na vědomí, že Komise má v úmyslu vytvořit soubor preventivních nástrojů na podporu lepší ochrany zdraví dětí a mladých lidí v nejzranitelnějších a formativních letech jejich života, včetně zaměření na prevenci kouření a závislosti na nikotinu, a pro řešení vzájemných vazeb mezi duševním a fyzickým zdravím a klíčovými zdravotními determinanty.

([23]) Pracovní dokument útvarů Komise připojený k doporučení Rady o prostředí bez kouře a aerosolů, kterým se nahrazuje doporučení Rady 2009/C 296/02, dokument 13519/24 ADD 2.

([24]) *Study on smoke-free environments and advertisement of tobacco and related products* (Studie týkající se nekuřáckého prostředí a reklamy na tabák a související výrobky), 2021.

(25) Bere na vědomí i skutečnost, že Komise má v úmyslu podat zprávu o pokroku dosaženém při provádění tohoto doporučení na základě informací poskytnutých členskými státy do pěti let od jeho přijetí.

(26) Měly by být zohledněny „Pokyny týkající se ochrany proti expozici tabákovému kouři, vypracované pracovní skupinou svolanou v souladu s rozhodnutím druhé konference smluvních stran Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku“. Členské státy by měly být vybízeny k tomu, aby opatření obsažená v uvedených pokynech rozšířily a šly nad jejich rámec.

(27) Toto doporučení pokrývá širší oblast působnosti než doporučení 2009/C 296/02 a nahrazuje ho, přičemž jeho cílem je lépe chránit lidi v Unii před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly, pozitivně přispět k cílům Evropského plánu boje proti rakovině souvisejícím s tabákem a přispět ke snížení prevalence a k denormalizaci kouření a používání nově se objevujících výrobků.

(28) V zájmu denormalizace kouření a snížení prevalence kouření a používání nově se objevujících výrobků je zapotřebí komplexní soubor opatření na úrovni Unie. Je proto důležité, aby toto doporučení bylo doprovázeno intenzivní prací na hodnocení a revizi právních předpisů EU v oblasti tabáku, zejména pokud jde o řešení obav týkajících se přístupu mladých lidí k novým tabákovým a nikotinovým výrobkům,

DOPORUČUJE, ABY ČLENSKÉ STÁTY s ohledem na vnitrostátní pravomoci a specifika týkající se provádění:

1. Zajistily účinnou ochranu před expozicí tabákovému kouři ve vnitřních prostorách pracovišť, ve vnitřních prostorách veřejných míst a ve veřejné dopravě, jak je stanoveno v článku 8 Rámcové úmluvy o kontrole tabáku a na základě Pokynů pro ochranu před expozicí tabákovému kouři, které byly přijaty v rámci druhé konference smluvních stran Rámcové úmluvy o kontrole tabáku.

2. Zajistily ve vnitřních prostorách pracovišť, ve vnitřních prostorách veřejných míst a ve veřejné dopravě účinnou ochranu před expozicí nepřímým emisím pocházejícím z používání nově se objevujících výrobků, které emitují kouř nebo aerosoly a mezi něž patří například zahřívané tabákové výrobky, elektronické cigarety, ať již obsahují nikotin, nebo jsou bez nikotinu; tabákové náhražky a jakékoli jiné výrobky emitující kouř a/nebo aerosoly, jako jsou bylinné výrobky určené ke kouření (dále společně s expozicí tabákovému kouři jen jako „expozice nepřímému kouři a nepřímým aerosolům“).

3. Zajistily účinnou ochranu před expozicí nepřímému kouři a nepřímým aerosolům v určených venkovních rekreačních prostorách, zejména tam, kde se často mohou nacházet děti, mládež a zranitelní lidé. Mezi ty by měla spadat veřejná hřiště, zábavní parky, plavecké bazény, pláže, zoologické zahrady a další podobné venkovní prostory.

4. Poskytovaly účinnou ochranu před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly ve venkovních nebo polovenkovních prostorách spojených se zařízeními poskytujícími služby (např. částečně kryté, obezděné, oplocené nebo jinak vymezené prostory v blízkosti zařízení, včetně střešních teras, balkonů, portálů nebo atrií). Mezi tyto prostory by měly spadat venkovní prostory restaurací, barů, kaváren a venkovní prostory jiných podobných zařízení.

5. Zajistily účinnou ochranu před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly ve venkovních nebo polootevřených prostorách souvisejících s veřejnou dopravou, včetně autobusových, tramvajových a vlakových zastávek a letišť.

6. Zajistily účinnou ochranu před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly ve venkovních prostorách spojených s pracovištěm.

7. Zajistily účinnou ochranu před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly ve venkovních prostorách zařízení poskytujících zdravotní péči. Mezi tato zařízení by měly patřit nemocnice, kliniky, zdravotní střediska, pečovatelské domy a další podobná zařízení.

8. Zajistily účinnou ochranu před nepřímým kouřem a nepřímými aerosoly ve venkovních prostorách zařízení, která poskytují vzdělávání a odbornou přípravu dětem a mladým lidem. Mezi tato zařízení by měly patřit předškolní zařízení péče o děti, základní a střední školy, instituce odborného vzdělávání a přípravy, univerzity, střediska pro mládež a další podobná zařízení.

9. Zvážily, zda do doplňkových opatření, jimiž se bude předcházet užívání tabáku a nikotinu včetně závislosti na nich a která přispějí ke komplexnímu prostředí bez kouře a aerosolu, začlení další venkovní prostory, v nichž se obvykle schází veřejnost, včetně dětí, nezletilých nebo zranitelných osob. Takové prostory by mohly mimo jiné zahrnovat venkovní prostory, v nichž jsou pořádány akce, jakož i auditoria a hlediště během veřejných akcí a prostory spojené s budovami otevřenými pro veřejnost, kterými obvykle prochází velký počet návštěvníků (např. vchody do nákupních center, dvory budov otevřených veřejnosti).

10. Zvážily, zda do doplňkových opatření, jimiž se bude předcházet užívání tabáku a nikotinu včetně závislosti na nich a která přispějí ke komplexnímu prostředí bez kouře a aerosolu, začlení další oblasti, jako jsou například osobní auta, v nichž cestují děti, nezletilé nebo zranitelné osoby.

11. Vypracovaly a/nebo posílily politiky pro prostředí bez kouře a aerosolů tím, že:

    a) vypracují vnitrostátní strategie a programy k zajištění účinné ochrany před expozicí nepřímému kouři a nepřímým aerosolům;

    b) uplatňují a/nebo rozvíjejí kampaně týkající se prevence a odvykání kouření, jakož i osvětové kampaně, jako jsou vzdělávací a informační kampaně s cílem zajistit dodržování opatření týkajících se prostředí bez kouře a aerosolů. Takové kampaně by rovněž mohly být součástí iniciativ zaměřených na snížení závislosti. Mohly by být založeny na iniciativách v oblasti prevence, které jsou součástí Evropského plánu boje proti rakovině, nebo je mohou doplňovat;

    c) zajistí, aby byly zavedeny vhodné struktury a mechanismy na podporu dodržování předpisů, a uplatňují a/nebo rozvíjejí osvědčené postupy, které mohou zlepšit provádění a prosazování opatření týkajících se prostředí bez kouře a aerosolů.

12. Spolupracovaly na výměně osvědčených postupů v oblasti rozvoje nových nebo posilování stávajících politik, programů a strategií týkajících se prostředí bez kouře a aerosolů v zájmu zajištění jejich komplexního charakteru, jakož i v oblasti navrhování a pilotního testování ambiciózních a účinných přístupů vedoucích k dosažení prostředí bez kouře a aerosolů.

13. Úzce spolupracovaly mezi sebou i s Komisí na rozvoji soudržného rámce definic, referenčních úrovní a ukazatelů pro účinné provádění tohoto doporučení a monitorovaly, hodnotily a aktualizovaly svá opatření tam, kde je to v daném případě relevantní.

14. Podávaly Komisi, případně v souvislosti s již existujícími povinnostmi, informace o provádění a pokroku přijatých opatření, a to zpočátku tři roky po přijetí tohoto doporučení a poté každých pět let.

Tímto doporučením se nahrazuje doporučení 2009/C 296/02.

V Bruselu dne 3. prosince 2024.

Za Radu

předseda

NAGY M.